

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kuba 2021-2025

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingsarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris.

Strategin ska gälla under perioden 2021-2025 och omfattar för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) sammantaget 175 miljoner kronor. Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 7 Latinamerika i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår.

Verksamheten ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer samt jämställdhet

- Stärkta förutsättningar för demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser

- Begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar.

Inkluderande ekonomisk utveckling

- Stärkta förutsättningar för hållbar och inkluderande ekonomisk utveckling.

2. Landkontext

Vissa politiska förskjutningar har uppstått på Kuba under senare år. En konstitutionell reformprocess har avslutats och ett ekonomiskt reformpaket antogs i juli 2020. Samtidigt förblir de mänskliga rättigheterna kraftigt kringskurna. Det socialistiska enpartisystemet bekräftas av den nya konstitutionen som antogs år 2019.

Den långsamma implementeringen av ekonomiska och sociala reformer, utvecklingen i Venezuela och de amerikanska sanktionerna har samtidigt lett till en svår ekonomisk situation i landet. I likhet med andra små östater under utveckling är Kuba sårbart för klimatförändringar och under de

senaste åren har översvämningar och torka blivit mer frekventa medan mångfalden i såväl den marina miljön som miljön på land har decimerats.

3. Verksamhet

Sida ska genomföra, följa upp och redovisa verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053/IU). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarsutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten. Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingssamarbetet gjort skillnad.

Utvecklingssamarbetet ska bidra till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris. Verksamhetens bidrag är särskilt relevant för följande mål i Agenda 2030: jämställdhet (mål 5), ekonomisk tillväxt (mål 8), hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9), minskad ojämlikhet (mål 10), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13), hav och marina resurser (mål 14), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15), fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) och genomförande och globalt partnerskap (mål 17). I strategirapporteringen till regeringen ska Sida referera till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030.

En bredd av kubanska aktörer ska omfattas av utvecklingssamarbetet. Stöd ska ges till förändringsaktörer i syfte att bidra till ett öppnare och mer demokratiskt samhälle. Inget budgetstöd utgår till representanter för den kubanska staten eller kubanska myndigheter. Endast samarbete med förändringsaktörer som bedöms ha viljan och förutsättningarna att bidra till öppenhet och stärkt respekt för de mänskliga rättigheterna kan övervägas. Verksamheten bör vara fokuserad på att genom erfarenhetsutbyte,

kapacitetsutveckling och utbildningsinsatser skapa kontaktytor med öppna samhällssystem för att på sikt bidra till ett öppnare samhälle i Kuba.

Verksamheten ska genomsyras av ett tydligt rättighetsperspektiv. Stöd bör ges till civilsamhället och andra förändringsaktörer för att öka kapaciteten kring rättighetsbaserat arbete och ansvarsutkrävande. Stöd bör också ges för att främja ökad kunskap om icke-diskriminering och deltagande. Vidare ska verksamheten bidra till ökad transparens och minskad korruption. För att främja öppenhet och transparens bör även den digitala utvecklingen stärkas. Övergripande bör initiativ stödjas som kan dra nytta av digitaliseringens positiva effekter samt bidra till att minska fattigdom och förtryck i en allt mer globaliserad värld. Innovation och digitalisering bör därtill vara en tvärfråga för att bidra till samtliga mål. Verksamheten ska ha ett särskilt fokus på hbtqi-personer, afrokubaner och kvinnor. Att arbeta med flickor och kvinnor såväl som pojkar och män för att främja jämställdhet och motverka könsrelaterat våld är centralt för att förändra attityder och normer.

Verksamheten ska främja begränsad klimatpåverkan samt klimatanpassning och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar, där det finns ett nationellt kubanskt ägarskap, engagemang och kompetens. Stöd till naturbaserade lösningar ska ingå och bidra till att bevara ekosystem och biologisk mångfald och att generera sociala samhällsvinster. Verksamheten ska också främja hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser. Stöd till förnyelse av den kubanska ekonomin ska ingå och tyngdpunkten ligga på att bidra till en ekonomisk politik som främjar öppenhet, en hållbar produktion, hållbar konsumtion och handel, ökad produktivitet genom innovation, samt skapande av produktiva arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor. Inom den privata sektorn finns möjlighet att stärka egenföretagares kapacitet med särskilt fokus på kvinnors ekonomiska egenmakt.

Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. En integrerad ansats inom och mellan strategins områden ska eftersträvas och synergier sökas med andra strategier relevanta för utvecklingskontexten. Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning i landet, genom att söka samarbeten med relevanta aktörer. Finansieringslösningar som kan bidra till att stimulera andra finansiella resurser bör användas. Samarbetet med den svenska resursbasen bör fördjupas.